

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๐๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๔๙๘

พระราชบัญญัติ
ป้องกันและระงับอัคคีภัย (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๔๙๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๘
เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการ
ป้องกันและระงับอัคคีภัย
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
ขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดัง
ต่อไปนี้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๐๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ป้องกันและระงับอัคคีภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัด
จากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราช-
บัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตเทศบาล
และเขตสุขาภิบาลทุกแห่ง และเมื่อเห็นสมควรจะให้ใช้ใน
เขตท้องที่อื่นใด เมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราช-
บัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้
“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น” ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็น
เทศบาลแล้ว หมายความว่า นายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรี
ซึ่งนายกเทศมนตรีได้มอบหมาย ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็น

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๐๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๔๙๕

สุขาภิบาลแล้ว หมายความว่า ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือกรรมการสุขาภิบาลซึ่งประธานกรรมการสุขาภิบาลได้มอบหมาย ส่วนในท้องถิ่นที่ยังมิได้ยกฐานะเป็นเทศบาล หรือสุขาภิบาล หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดได้มอบหมาย เว้นแต่ในท้องถิ่นซึ่งมีความจำเป็น รัฐมนตรีจะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็น “เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น” ตามความจำเป็นนั้นก็ได้ โดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“เจ้าพนักงานดับเพลิง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นแต่งตั้งให้อำนาจหน้าที่ดับเพลิงตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งเทศมนตรี กรรมการสุขาภิบาล ปลัดเทศบาล ปลัดสุขาภิบาล พนักงานเทศบาลหรือพนักงานสุขาภิบาลตั้งแต่ขึ้นตรงขึ้นไปปลัดอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่

เดิม ๗๓ ตอนที่ ๑๐๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

ชัณทรชนไป หรือนายตำรวจขงมยศตงแต่นายร้อบตำรวจตร
ชนไป ให้เป็นนายตรวจ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๔๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ให้นาย
ตรวจแสดงเครื่องหมายประจำตัว และชี้แจงเหตุผลในการ
เข้าไปในอาคาร หรือ การแนะนำการปฏิบัติ ตามความ ใน
มาตรา ๑๐ ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการดับเพลิง ผู้อำนวยการดับเพลิงมีอำนาจที่จะสั่งให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนด สถานที่ชั่วคราว สำหรับ รักษา ทรัพย์สิน
ของผู้ประสบอัคคีภัย

(๒) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในบริเวณที่เห็นว่า
เป็นประโยชน์ในการดับเพลิง

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๐๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๔๘๘

(๓) ปัดกัน มิให้ผู้ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้าไปใน บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้

(๔) จัดการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุ โจรผู้ร้าย

(๕) เข้าไปในอาคารที่เป็นต้นเพลิง และในที่ดินที่อยู่ ใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้เพื่อทำการดับเพลิง ถ้า ต้องเข้าไปในอาคารอื่น ที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณเพลิงไหม้ เพื่อทำการดับเพลิง ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ ครอบครองอาคารก่อน เว้นแต่มีเจ้าหน้าที่ดับเพลิง ซึ่งเป็น ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นตรีหรือมยศตั้งแต่นายร้อยตำรวจ ตรี หรือเทียบเท่าขึ้นไป พนักงานเทศบาล หรือพนักงาน สุขาภิบาลตั้งแต่ชั้นตรีขึ้นไป ปลัดอำเภอหรือหัวหน้าส่วน ราชการประจำอำเภอ เป็นหัวหน้าควบคุมรับผิดชอบในการ เข้าไปในอาคารนั้นอยู่ด้วย

(๖) เข้าไปในอาคาร หรือ ที่ดิน ที่อยู่ใกล้เคียง กับ บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย หรือช่วยขนย้าย ทรัพย์สิน ของผู้ที่จะประสบอัคคีภัย เมื่อ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองหรือผู้ประสบอัคคีภัยร้องขอ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๐๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

(๓) ใช้อำนาจ หน้าที่ ท่อ ทางระบายน้ำ และที่เก็บน้ำอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดหรือไม่ เพื่อให้ได้น้ำใช้ในการดับเพลิง ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๕ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคาร ที่ตั้งใจทำให้เกิดเพลิงไหม้ โดยตนเอง หรือให้ผู้อื่นกระทำ ซึ่งอาคารหรือทรัพย์สินที่ตนได้เอาประกันภัยไว้ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดับเพลิงเท่าที่จำเป็นให้แก่เทศบาล สุขาภิบาล หรือจังหวัด แล้วแต่กรณี ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๖ บรรดาค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลหรือสุขาภิบาลแล้ว ให้เป็นรายได้ของเทศบาลหรือสุขาภิบาล แล้วแต่กรณี ในท้องถิ่นที่ยังมิได้ยกฐานะเป็นเทศบาลหรือสุขาภิบาล ให้มอบแก่

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๐๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ นายอำเภอ ซึ่งได้รับ มอบหมาย จาก
ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อบำรุงกิจการดับเพลิงของท้องถิ่นนั้น”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่อง
จากสุขาภิบาลเป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญแล้ว มีชุมชนหนาแน่น
ทั้งเป็นนิติบุคคล สามารถบริหารราชการในส่วนท้องถิ่นของตนเองได้
จึงสมควรที่จะได้ดำเนินการในการบังคับ และ ระเบียบอัตรากำลัง ในเขต
สุขาภิบาลเช่นเดียวกับเขตเทศบาล จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติม พระราช
บัญญัติฉบับบังคับและระเบียบอัตรากำลัง พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้ใช้บังคับได้ในเขต
สุขาภิบาล